

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 marca 2023 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku A. S. z dnia 07-02-2023 r. przyznał mu emeryturę od 06-03-2023 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 168695,80 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 611937,00 zł
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 70086,61 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 196,20 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 4335,98 zł

Obliczenie wysokości emerytury: $((...),41 + (...),00 + (...),61) / 196,20 = 4335,98 \text{ zł}$.

ZUS w decyzji wskazał, że ma ona charakter zaliczkowy, wypłata emerytury podlega zawieszeniu.

Decyzja ostateczna zostanie wydana, a wypłata podjęta po rozwiązaniu stosunku pracy i dostarczeniu świadectwa pracy.

Jednocześnie niniejszą decyzją ZUS odmówił ubezpieczonemu przyznania rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskazując, że w przedłożonym do wniosku o emeryturę z dnia 7.02.2023 r. świadectwie pracy brak jest powołania się na Rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 r.

(decyzja – k. 7-9 plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł A. S. wskazując, że pracował w sposób ciągły i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromontera w okresie od: 4.09.1978 r. – 30.06.1989 r.; 1.02.1991 r. – 30.09.1992 r.; 1.02.1993 r. – 31.03.1997 r. w Zakładach (...) S.A. w Ł. i w okresie: 01.04.1997 r. – 31.05.1999 r. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Sp. z o.o. w Ł..

(odwołanie – k. 3-4)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do rekompensaty ponieważ w przedłożonym do wniosku świadectwie pracy brak jest powołania się na rozporządzenie Rady Ministrów z 07.02.1983 r. Nie wskazano również charakteru prac odnoszących się do powoływanego stanowiska pracy. Należy dodać, że w okresie od 25.10.1978 r. do 04.10.1980 r. wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową i został przyjęty do pracy po wojsku 03.11.1980 r., a w okresie od 01.04.1989 r. do 30.06.1989 r. przebywał na urlopie bezpłatnym i w tym czasie był zatrudniony w Zakładzie (...) w G. na stanowisku elektromontera - brak wymiaru czasu pracy. W aktach sprawy znajduje się również świadectwo pracy z tytułu zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) Sp. z o.o. w Ł. od 01.04.1997 r. do 31.05.1999 r. na stanowisku elektromontera, w którym podano, że w podanym okresie wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach

na stanowisku elektromontera - Wykaz A, dział XIV, poz. 25, pkt 1, zarządzenie MPChIL z dnia 06.08.1983 r. Również w tym przypadku brak jest podstaw do uwzględnienia ww. okresu do pracy w szczególnych warunkach ponieważ w świadectwie pracy brak jest powołania się na rozporządzenie Rady Ministrów z 07.02.1983 r., nie wskazano także charakteru prac odnoszących się do powoływanego stanowiska pracy.

(odpowiedź na odwołanie – k. 5-5 verte)

W piśmie procesowym z dnia 1 czerwca 2023 roku profesjonalny pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał zaprezentowane przez niego w odwołaniu stanowisku oraz wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji ZUS i ustalenie, że A. S. przysługuje prawo do emerytury wraz z uwzględnieniem rekompensaty za wykonywanie pracy w szczególnych warunkach oraz zobowiązanie organu rentowego do przeliczenia jego emerytury od dnia 6 marca 2023 roku przy uwzględnieniu prawa do rekompensaty, a ponadto zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie – art. 98 § 1¹ k.p.c.

(pismo – k. 15-21)

Na rozprawie w dniu 23 listopada 2023 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 23 listopada 2023 roku e-protokół (...):11:45 – 01:14:08 – płyta CD – k. 43)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. urodził się w dniu (...).

(okoliczność bezsporna)

Z dokumentów wynika, że wnioskodawca zatrudniony był w Zakładach (...) w Ł. w okresie od dnia 4.09.1978 r. Od dnia 25.10.1978 r. do 04.10.1980 r. wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową i został przyjęty do pracy po wojsku 03.11.1980 r. i zatrudniony w Warsztacie Elektrycznym. W okresie od 01.04.1989 r. do 30.06.1989 r. skarżący przebywał na urlopie bezpłatnym i w tym czasie zatrudniony był w Zakładzie (...) w G. na stanowisku elektromontera. Ze zgromadzonej dokumentacji wynika, że wnioskodawca pracował w Zakładach (...) w Ł. w okresie od: 1.02.1991 r. do 30.09.1992 r. i od 1.02.1993 r. do 31.03.1997 r. na stanowisku elektromontera, w tym od 1.03.1994 r. do 30.09.1994 r., od 1.01.1995 r. do 30.06.1995 r.; od 1.01.1996 r. do 31.01.1997 r.; od 1.02.1997 r. do 31.12.1997 r. – na stanowisku sprzątacza – D. Techniczny (1/3 etatu).

(świadectwo pracy – k. 6 plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego, świadectwo pracy – k. 1, k. 3, k.5, k. 7, k. 8, k. 10, k. 12, k. 40, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 14, k. 16, k. 18, k. 21, k. 24, zaświadczenie – k. 20, k. 23, k. 26, kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej – k. 29-34, umowy o pracę – k. 36-38 załączonych do sprawy akt osobowych wnioskodawcy nr (...) (...) w kopercie, umowy o pracę – k. 119, k. 120-129, k. 133 załączonych do sprawy akt osobowych wnioskodawcy nr T- (...) - (...) - (...) w kopercie)

W świadectwie pracy z dnia 19.05.1999 r. wystawionym przez pracodawcę – Zakłady (...) w Ł. podano, że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach od: 4.09.1978 r. – 30.06.1989 r.; 1.02.1991 r. – 30.09.1992 r.; 1.02.1993 r. – 31.03.1997 r. na stanowisku elektromontera – Dz. XIV, poz. 25, pkt 1 Wykazu A, zarządzenie nr 19 MPChIL z dnia 06.08.1983 r.

(świadectwo pracy – k. 7 załączonych do sprawy akt osobowych wnioskodawcy nr T-998-211- (...) w kopercie)

Ze zgromadzonych dokumentów wynika, że od dnia 1.04.1997 r. - 31.05.1999 r. wnioskodawca zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Sp. z o.o. w Ł. na stanowisku elektromontera, w tym od dnia 1.04.1997 r. do 31.12.1997 r. wykonywał pracę sprzątacza (1/3 etatu).

(umowa o pracę – k. 32, k. 113, rozwiązanie umowy o pracę – k. 33, świadectwo pracy – k. 34, k. 109, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 88, k. 101, karty wynagrodzeń – k. 90-94, k. 103 załączonych do sprawy akt osobowych wnioskodawcy nr T- (...) - (...) - (...) w kopercie, zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 23 listopada 2023 roku e-protokół (...):11:26 – 01:11:45 w związku z e-protokół (...):26:21 – 00:32:02 – płyta CD – k. 43)

Powyższy pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, z którego wynikało, że będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Sp. z o.o. w Ł. wykonywał prace w warunkach szczególnych od dnia 1.04.1997 r. do 31.05.1999 r. na stanowisku elektromontera wymienione w dziale XIV, poz. 25 pkt 1 (brak powołania się na Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze).

(świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych – k. 136 załączonych do sprawy akt osobowych wnioskodawcy nr T- (...) - (...) - (...) w kopercie)

W spornych okresach zatrudnienia wnioskodawca pracował zarówno w warsztacie, jak i na halach - usuwał awarie urządzeń i maszyn elektrycznych, produkcyjnych, wykonywał pracę elektryka. Na przędzalni było dużo różnych maszyn, na tkalni 600 krosien, często się psuły i wymagały naprawy. Skarżący obsługiwał podstacje wysokiego i niskiego napięcia oraz konserwował je, jak i maszyny elektryczne, które znajdowały się na terenie zakładu. Takiego obchodu dokonywano przynajmniej raz dziennie, mogło to zajmować od 20 do 30 minut. W sytuacji kiedy nie było tego rodzaju zleceń wnioskodawca pracował również na warsztacie, naprawiał maszyny produkcyjne - przeprowadzał remonty silników np. wymieniał łożyska, naprawiał lampy, które potem wymieniał na halach, na których panowało duże zapylenie, wysoka temperatura, duża wilgotność, kontakt z chemikaliami, pyłem . W warsztacie, który znajdował się w osobnym budynku, nie było takiego zapylenia.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 23 listopada 2023 roku e-protokół (...):11:26 – 01:11:45 w związku z e-protokół (...):01:57-00:26:21 – płyta CD – k. 43, zeznania świadka P. M. na rozprawie w dniu 23 listopada 2023 roku e-protokół (...):37:36-00:53:52 – płyta CD – k. 43, zeznania świadka J. B. na rozprawie w dniu 23 listopada 2023 roku e-protokół (...):53:52 – 01:09:13 – płyta CD – k. 43)

Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe (...) Sp. z o.o. w Ł. powstało jako kontynuacja, pion techniczny wydzielony z Zakładów (...) w Ł., w ramach którego produkowano materiały bawełniane.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 23 listopada 2023 roku e-protokół (...):11:26 – 01:11:45 w związku z e-protokół (...):28:05 – 00:32:02 – płyta CD – k. 43)

Trudno stwierdzić ile czasu dziennie wnioskodawca pracował na halach, a ile na warsztacie. Jednego dnia mogły to być 3 godziny, innego 8 godzin. Mogło się zdarzyć, że pracował nawet tydzień na warsztacie ponieważ naprawiał jakąś część albo wymieniał na nową.

(zeznania świadka P. M. na rozprawie w dniu 23 listopada 2023 roku e-protokół (...):37:36-00:48:59 – płyta CD – k. 43, zeznania świadka J. B. na rozprawie w dniu 23 listopada 2023 roku e-protokół (...):53:52 – 01:09:13 – płyta CD – k. 43)

W dniu 7.02.2023 r. wnioskodawca złożył do ZUS wnioski o przyznanie emerytury wraz z rekompensatą.

(wniosek – k. 1-3 plik IV załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym wchodzących w skład akt osobowych ubezpieczonego dot. jego zatrudnienia w Zakładach

(...) w Ł., Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Sp. z o.o. w Ł. i załączonych do akt niniejszej sprawy oraz zalegających w aktach rentowych. Sąd oparł się również częściowo na zeznaniach odwołującego w zakresie w jakim posłużyły do poczynienia ustaleń w sprawie. Natomiast, zeznania świadków Sąd ocenił jako wiarygodne, ponieważ były spójne i wzajemnie się uzupełniały. Świadczyli w tych samych miejscach co ubezpieczony, a zatem znali jego pracę i wiedzieli na podstawie własnych obserwacji, czym ubezpieczony się zajmował. Dodatkowo zeznania świadków pozostawały zgodne z w/w dowodami z dokumentów znajdującymi się w aktach osobowych, a zatem należało im dać wiarę.

Dowody z dokumentów, w szczególności znajdujące się w aktach osobowych Sąd ocenił jako wiarygodne, gdyż były zgodne z osobowymi źródłami dowodowymi i tworzyły spójny obraz zatrudnienia wnioskodawcy w spornych okresach. Co istotne, strony, w tym organ rentowy, nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z tych dokumentów, należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Z dowodów tych wynika, iż w spornych okresach odwołujący pracował zarówno na w warsztacie, jak i na halach. Faktem jest, że usuwał awarie urządzeń i maszyn elektrycznych (obsługiwał podstacje wysokiego i niskiego napięcia dokonywał ich konserwacji), na halach, na których panowało duże zapylenie, wysoka temperatura, duża wilgotność, kontakt z chemikaliami, pyłem. W sytuacji jednak gdy konieczność wykonania tego rodzaju prac nie występowała (wszystkie urządzenia były sprawne i nie wymagały naprawy), to wnioskodawca, o czym zeznali powołani w sprawie świadkowie wracał na warsztat, na którym to nie panowało już takie zapylenie, jak na halach i tam naprawiał maszyny produkcyjne, przeprowadzał remonty silników.

Wobec powyższego, należało zdaniem Sądu przychylić się do ostatecznego wniosku procesowego strony pozwanej, iż nie ma podstaw do zaliczenia spornych okresów zatrudnienia wnioskodawcy do stażu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiaru czasu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie, czy wnioskodawcy przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Według art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 164) ustawa określa warunki nabywania prawa do emerytur i rekompensat przez niektórych pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, zwanych „emeryturami pomostowymi”, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U z 2022 r., poz. 504, 1504 i 2461).

Stosownie do treści art. 2 pkt 5 w/w ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata jest to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeą prawa do emerytury pomostowej.

W myśl art. 21 ust. 1 w/w ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Przesłanka negatywna została zawarta w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Jest nią nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skoro, jak wynika z powyższego, celem rekompensaty jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, to przesłanka negatywna, o której mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, na co wskazuje

wykładnia funkcjonalna tego przepisu, zachodzi w przypadku pobierania emerytury przyznanej w obniżonym wieku emerytalnym np. na podstawie art. 46 w zw. z art. 32 lub 39, czy też art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 14 grudnia 2015 roku, III AUA 1070/15, Lex nr 1979477/.

Bezspornym w sprawie jest, że ubezpieczony urodził się po 31.12.1948 r. i nie nabył prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Stosownie do art.32 ust. 4 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1251 ze zm.) wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43 z późn. zm.).

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy tegoż rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Z §1 w/w rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Przepis § 2 ust.1 tego rozporządzenia stanowi, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Ww. rozporządzenie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w §2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Natomiast w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11.10.2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia.

W myśl §21-23 tego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.

Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 25 w/w rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Tym samym brak świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych lub wydanie świadectwa, które nie spełnia wymagań formalnych nie przekreśla ustalenia, że tego rodzaju praca była wykonywana. W szczególności ubezpieczony może wykazywać innymi środkami dowodowymi, że praca świadczona była w warunkach szczególnych. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się bowiem te same reguły dowodzenia, jak w zwykłym procesie cywilnym. W szczególności zastosowanie mają art. 6 k.c., art. 232 k.p.c. Strony mają też prawo podważać moc dowodową dokumentów, w tym także świadectwa pracy, które jest dokumentem prywatnym i podlega ocenie

przez sąd zgodnie z zasadami art. 233 § 1 k.p.c. (tak trafnie SA w S. w wyroku z 20.07.2016 r, III AUa 690/15, LEX nr 2121869).

W sprawie o świadczenia z tytułu pracy w warunkach szczególnych, gdzie przedmiotem ustaleń sądu ma być charakter zatrudnienia, dokonywanie ustaleń stanu faktycznego odbywa się z reguły poprzez przeprowadzenie dowodów osobowych oraz - o ile to jest możliwe - dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych. Osobowe źródła dowodowe (w tym zarówno zeznania świadków, jak i strony procesowej) muszą być jednak zawsze skonfrontowane z istniejącą dokumentacją i dopiero uzyskanie przekonania graniczącego z pewnością co do przebiegu zatrudnienia, może pozwolić na pozytywne rozstrzygnięcie o prawie do świadczeń. Ocena osobowych źródeł dowodowych musi być przy tym wolna od jakiegokolwiek dowolności, uwzględniając reguły logiki oraz zasady doświadczenia zawodowego (tak SA w Szczecinie w wyroku z 27.10.2016 r., III AUa 41/16, LEX nr 2151525).

Dla rozstrzygnięcia spornej w n/n sprawie kwestii, czy wnioskodawca posiada staż co najmniej 15 lat prac wykonywanej w warunkach szczególnych, zasadnym było zbadanie i ustalenie, czy praca wykonywana przez ubezpieczonego w okresach zatrudnienia, o zaliczenie których wnosił tj. w Zakładach (...) w Ł. oraz w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Sp. z o.o. w Ł. była wykonywana w warunkach szczególnych o jakich mowa w cytowanych wyżej przepisach, wszelkimi środkami dowodowymi, tj. na podstawie zeznań świadków, zeznań samego ubezpieczonego oraz dowodów z dokumentów, przedłożonych w toku postępowania dowodowego. Z tych też przyczyn, sąd dopuścił dowód z zeznań wnioskodawcy oraz świadków, a także z załączonych dokumentów osobowych pochodzących ze spornych okresów zatrudnienia.

Należy w tym miejscu wyjaśnić, że praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (obowiązującym w danym systemie czasu pracy i na danym stanowisku) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Ustalenie zatem jakie prace faktycznie wykonywał wnioskodawca, nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek do przyznania dochodzonego świadczenia (por. wyrok SN z 21.04.2004 r., II UK 337/03, OSNP 2004/22/392).

Dokonując ustaleń w zakresie prac wykonywanych przez wnioskodawcę w spornych okresach zatrudnienia: od: 4.09.1978 r. – 30.06.1989 r.; 1.02.1991 r. – 30.09.1992 r.; 1.02.1993 r. – 31.03.1997 r. w Zakładach (...) S.A. w Ł. i w okresie: 01.04.1997 r. – 31.05.1999 r. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Sp. z o.o. w Ł. Sąd opierał się na dokumentacji zawartej w aktach osobowych wnioskodawcy: świadectwach pracy, zaświadczeniach o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, kserokopii legitymacji ubezpieczeniowej, umów o pracę, świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych (k. 136 załączonych do sprawy akt osobowych wnioskodawcy nr T- (...) - (...) - (...) w kopercie), a także zeznaniach świadków: P. M., J. B. oraz częściowo na zeznaniach wnioskodawcy. Przesłuchani w sprawie świadkowie, jak wynika z poczynionych ustaleń dysponowali bezpośrednio i szczegółową wiedzą co do stałych obowiązków wnioskodawcy.

Do obowiązków wnioskodawcy w spornych okresach, jak zeznają świadkowie oraz wnioskodawca należało: usuwanie awarii urządzeń i maszyn elektrycznych, produkcyjnych, obsługa podstacji wysokiego i niskiego napięcia oraz ich konserwacja. Wnioskodawca pracował, zarówno na halach produkcyjnych, na których panowało duże zapylenie, wysoka temperatura, duża wilgotność, kontakt z chemikaliami, pyłem, a także w warsztacie naprawczym, który znajdował się w osobnym budynku i w którym to skarżący nie był narażony na działanie tego rodzaju czynników. Powołani w sprawie świadkowie wskazywali, że trudno stwierdzić ile tak naprawdę czasu dziennie wnioskodawca pracował na halach, a ile na warsztacie. Jednego dnia mogły to być 3 godziny, innego 8 godzin. Mogło się zdarzyć, że pracował nawet tydzień na warsztacie z uwagi na naprawę jakiejś części lub jej wymianę.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że wymienione w dziale XIV pod poz. 25 bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe

i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Powyższe prace zostały wymienione także w zarządzeniu resortowym nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 4 z 1987 roku). Załącznik Nr 1 do tego zarządzenia wymienia w dziale XIV prace różne poz. 25 pkt 1 bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie: stanowiska pracy, na których wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie oraz w dziale - w energetyce w pkt 1 prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych.

W ocenie Sądu Okręgowego z ustalonych okoliczności, nie sposób zakwalifikować wykonywanych przez wnioskodawcę prac w spornych okresach pod Dział XIV poz. 25 pkt 1 Wykazu A wskazanego rozporządzenia, to właśnie z uwagi na szereg innych w/w obowiązków, nie tylko na hali produkcyjnej, ale i w warsztacie, wobec tego praca ta nie spełniała wymogu stałości i pełnego wymiaru czasowego.

Oczywistym jest także brak możliwości zakwalifikowania pracy wnioskodawcy jako pracy w energetyce, która według Działu II rozporządzenia polega na pracy przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Ponieważ wnioskodawca nie pracował w zakładzie energetycznym, jego praca nie polegała na wytwarzaniu energii i nie była ukierunkowana w celu jej dostarczania odbiorcom. (...) to gałąź przemysłu zajmująca się wytwarzaniem (przetwarzaniem) energii elektrycznej oraz ciepłej i dostarczaniem jej odbiorcom. Nie jest zatem uzasadnione zaliczanie do prac w warunkach szczególnych w „energetyce” wszystkich prac związanych z montowaniem oraz eksploatacją wszelkich instalacji i urządzeń elektrycznych. W „energetyce” nie chodzi bowiem o wszelkie roboty elektryczne, lecz tylko o wskazane w dziale prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych (wyrok Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2009r. I UK 24/09, LEX nr 518067).

W związku z powyższym wnioskodawca nie wykazał 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Tym samym, wobec nie udowodnienia przez wnioskodawcę wymaganych 15 lat w warunkach szczególnych, brak było podstaw do przyznania mu prawa do emerytury.

W konsekwencji Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne oddalił.